

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2011. szeptember 15. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette és más bűncselekmény miatt **I.rendű vádlott (neve) ÉS TÁRSAI** ellen indított büntetőügyben a **Békés Megyei Bíróság** 2011. február 3. napján kihirdetett **13.B.369/2010/18.** számú ítéletét

m e g v á l t o z t a t j a

az alábbiak szerint:

A vádlottak hivatali bűncselekményét

2 rb. hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntettének m i n ő s í t i, melyet (II.rendű vádlott neve) II. r. és (III.rendű vádlott neve) III. r. vádlottak **bűnsegédként** követtek el [Btk. 226. § (1) bekezdés].

Az **1. sz. sértett (neve)** sérelmére elkövetett cselekmény megnevezése helyesen: **társtettesként elkövetett testi sértés vétsége** [Btk. 170. § (1) bekezdés].

(I.rendű vádlott neve) I. r. vádlott előzetes mentesítését **m e l l ő z i** .

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **h e l y b e n h a g y j a** .

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

A megyei bíróság (I.rendű vádlott neve) I. r., (II.rendű vádlott neve) II. r. és (III.rendű vádlott neve) III. r. vádlottakat bűnösnek mondta ki 2 rb. társtettesként, hivatalos

eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében, társtettesként elkövetett testi sértés büntetében, valamint társtetteségben elkövetett könnyű testi sértés vétségében.

Ezért (I.rendű vádlott neve) I. r. vádlottat halmazati büntetésül 1 év, végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett börtönre ítélte, egyben előzetesen mentesítette ezen elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól.

(II.rendű vádlott neve) II. r. és (III.rendű vádlott neve) III. r. vádlottat halmazati büntetésül egyenlően 10 hónap, végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett börtönre ítélte, s rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéről is.

A vádlottakat egyetemlegesen kötelezte a bűnügyi költség viselésére.

Az elsőfokú ítélet ellen a vádlottak és védőjük fellebbeztek, a bűnösség megállapítása miatt, felmentésük érdekében.

A fellebbezési nyilvános ülésen a védő már az elsőfokú tényállás megalapozatlanságát sérelmezte, elsősorban védenecinek felmentését, másodsorban büntetésük enyhítését indítványozta.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség átiratában tárgyalás kitűzésére tett indítványt, mert álláspontja szerint bizonyítás felvétele szükséges, miután az elsőfokú eljárás során eljáró orvosszakértők (dr. **1. sz. szakértő neve** és dr. **2. sz. szakértő neve**) lényegében azonos véleményével több tekintetben ellentétes szakvéleményt terjesztett elő dr. (**3. sz. szakértő neve**) igazságügyi orvosszakértő, melyet az elsőfokú bíróság dr. **2. sz. szakértő (neve)**-nak észrevételre nem küldött meg. Az ellentmondás tisztázására a szakértők meghallgatását tartotta szükségesnek.

Az elsőfokú bíróság az előterjesztett bizonyítási indítványokat mindenben helyes indokokkal utasította el, azokkal a másodfokú bíróság is egyetértett.

Ami a másodfokú bizonyításra vonatkozó főügyészségi indítványt illeti, az első két orvosszakértő véleménye - az eljárás során beterjesztett kiegészítésekkel egyetemben - az ügy lényegi elbírálása szempontjából mindenben összhangban volt. Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, mikor a védő által szakvéleménynek nevezett dr. (**3. sz. szakértő neve**) igazságügyi orvosszakértőtől származó bizonyítékot okirati bizonyítékként kezelte. Nincs olyan szabály a büntetőeljárás törvényben, amely kötelezővé tenné a bíróság számára, hogy a magánszakvéleményt előterjesztőket vonja be szakértőként. Így az így előterjesztett „szakvélemény” okirati bizonyítékként értékelendő.

Csupán a teljesség érdekében jegyzi meg a másodfokú bíróság, hogy egyébként dr. **3. sz. szakértő (neve)** sem zárta ki a sértettek sérüléseinek - különösen **2. sz. sértett (neve)** csonttörésének - a sértett által előadott mechanizmusát. A szakvélemények tartalma és az okirati bizonyíték közötti ellentmondást az elsőfokú bíróság helyesen oldotta fel akként, hogy az igazságügyi orvosszakértők szakvéleményeit fogadta el.

A perrendszerűen, eljárási hibától mentesen lefolytatott bizonyítás eredményeképpen tehát az elsőfokú bíróság mindenben megalapozott tényállást állapított meg. Csekély elírások voltak csupán tapasztalhatók a tényállásban, nevezetesen, hogy **2. sz. sértett neve** sértett 8 napon *túl* gyógyuló, tehát súlyos testi sérülést szenvedett. Nyilvánvaló elírás folytán az időhatározó nem nyert rögzítést a tényállásban. (I.rendű vádlott neve) I. r. vádlott - továbbá - helyesen a Btk. 137. § 1/l. pontja értelmében hivatalos személy - miután rendőr.

A vádlottak felmentését célzó védelmi fellebbezések voltaképpen nem más, mint a bizonyítékok elsőfokú mérlegelését támadják. Azt sérelmezik alapvetően, hogy az elsőfokú bíróság nem fogadta el a vádlottak ténybeli előadásait, védekezéseit, hanem alapvetően a sértettek vallomásait és az azt támogató bizonyítékokat vette alapul a tényállás megállapítása során. Indokolása iratszerű, perrendszerű és mindenben megfelel a logika szabályainak is.

Megalapozott tényállás esetén a bizonyítékok eltérő értékelésére a másodfokú eljárásban nem kerülhet sor, így a bizonyítékok mérlegelésén keresztül a tényállást támadó fellebbezések eredményre nem vezethetnek.

A teljes mértékben megalapozott tényállásból helyesen következtetett az elsőfokú bíróság a vádlottak bűnösségére is, és döntően helyesen minősítette a bűncselekményeket is.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészségnek a hivatalos személy mint speciális elkövetői minőség következményére vonatkozó anyagi jogi álláspontját mindenben osztotta az ítélőtábla. A bírói gyakorlat a hivatalos személy által elkövethető bűncselekmény társtettesi alakzatát tekintve nem mondható egységesnek, egyértelműen irányadónak. Abban viszont igen, hogy a személyes kvalifikáció folytán kizárólag a hivatalos személy által elkövetett bűncselekménynek mint sajátképi /sui generis/ deliktumnak részese (felbujtója, illetve bűnsegédje) bárki lehet személyes kvalifikáció hiányában is. A HVG-Orac kiadásában megjelent és közkeletű néven „kapcsos” Kommentár ettől eltérő álláspontot képvisel, nevezetesen, hogy tette *nem*, de társtettese lehet e cselekménynek bárki, ám annak indokát nem adja és azt konkrét döntésekkel sem támasztja alá, ezért azt nem tekintette a másodfokú bíróság irányadónak.

Ellenben a gyakorlat alapjául sok tekintetben szolgáló általános részi és különös részi jogirodalom egyértelmű állásfoglalást fogalmaz meg abban, hogy a személyes kvalifikáció folytán kizárólag ilyen minőségben elkövető személy tényállásszerű magatartását ezzel a kvalifikációval nem rendelkező személy nem valósíthatja meg társtettesként sem, részesként viszont igen.

Ezt az álláspontot fejti ki a fellebbviteli főügyészség által is helyesen hivatkozott, a magyar büntetőjog Különös Részét taglaló, Prof. Dr. Nagy Ferenc által szerkesztett, a HVG-Orac kiadásában megjelent tankönyv is.

További, a most taglalt álláspontot mindenben alátámasztó jogirodalmi álláspont a büntetőjog Általános Része tárgyában kiadott és ugyancsak Prof. Dr. Nagy Ferenc által szerkesztett (Korona Kiadó, Budapest) tankönyv szerinti álláspont is. Eszerint az elkövetési magatartásban való közreműködés csak szükséges, de magában véve még nem elegendő feltétel ahhoz, hogy a cselekmény tényállásszerűvé váljék. Ahhoz a tettesre vonatkozó törvényes ismérvek megléte éppúgy szükséges, mint a szándékegység ..., társtettség tényállásszerű alakzatként való szabályozása tehát azt is feltételezi, hogy megállapításához a különös bűncselekmény esetén a törvényi tényállásban szereplő *személyes kvalifikáltságot is megköveteljük, és ennek hiányában csupán* részességet állapítsunk meg.

Mindebből következik, hogy tévedett az elsőfokú bíróság, mikor az I. r. vádlott sajátképi bűncselekményének társtetteseként mondta ki bűnösnek (II.rendű vádlott neve) II. r. és (III.rendű vádlott neve) III. r. vádlottakat, mert ők - helyesen - a hivatali bűncselekménynek a Btk. 21. § (2) bekezdése szerinti bűnsegédei. Ezért a másodfokú bíróság az ő cselekményeiket ekként minősítette.

Az elsőfokú bíróság helytelenül nevezete meg a Btk. 170. § (1) bekezdésében szabályozott bűncselekményt, mert annak megnevezése a *korábbi* bírói gyakorlattól eltérően nem könnyű testi sértés vétsége, hanem a Legfelsőbb Bíróság Büntető Kollégiumának BKv 61/2008. számú BK véleményében megállapított testi sértés vétsége. A testi épség elleni bűncselekményeket mindhárom vádlott társtettesként követte el, azt az elsőfokú bíróság ekként helyesen minősítette.

Ami a bűnösségi körülményeket illeti, azokat az elsőfokú bíróság teljes körűen, kimerítően és helyesen sorolta fel és ezekre is figyelemmel arányos büntetéseket szabott ki.

Tévedett azonban abban, hogy (I.rendű vádlott neve) I. r. vádlottat előzetesen mentesítette a jelen elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól.

Irányadó abban a bírói gyakorlat, hogy a hivatali bűncselekmények elkövetése esetén az előzetes mentesítés - szélsőségesen kedvező körülményeket ide nem értve - általában nem alkalmazható, mert nem csupán az elkövetőnek az érdemességét kell vizsgálni, hanem az elkövetett bűncselekmény jellegét és tárgyi, valamint összes elkövetési körülményét.

Kedvező személyi körülmények mellett az I. r. vádlott által elkövetett hivatali bűncselekmény kirívó tárgyi súlyú, önbíráskodásszerű, a társadalom számára negatív példát felmutató, és a hivatalos személy jogszerű eljárásába vetett bizalom megingatására mindenképpen alkalmas cselekvőség. A Büntető Törvénykönyv Kommentárja egyértelműen és meggyőzően foglal állást abban, hogy a másfél évtizedes ítélkezési gyakorlat elemzése olyan következtetés levonására nyújt alapot, hogy ezt az intézményt a bíróság *rendkívüli jellegűnek* tekinti.

A most kifejtettekből következik, hogy az előzetes mentesítésre az I. r. vádlott nem érdemes, ily módon azt indokolatlanul alkalmazta az elsőfokú bíróság, ezért azt a másodfokú bíróság mellőzte. A súlyosítási tilalom a mentesítésre való érdemesség megítélése kérdésében nem érvényesül, ezért az I. r. vádlott terhére bejelentett fellebbezés hiánya nem zárja ki, hogy a másodfokú bíróság mellőzze - érdemesség hiányára hivatkozással - az előzetes mentesítésben részesítést.

A kifejtettekből következik, hogy a felmentést célzó fellebbezések nem vezettek eredményre, de a főügyészségnek a II., III. r. vádlottakra megállapított hivatali bűncselekményével kapcsolatos álláspontját osztva a másodfokú bíróság és az elsőfokú ítéletet egyébként is hivatalból is felülbírálván a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 371. § (1) bekezdés 1. fordulata alapján helybenhagyta azt.

Szeged, 2011. szeptember 15.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva s.k.	Dr.Katona Tibor s.k.	Dr. Mezölaki Erik s.k.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó	a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.172/2011/6. számú ítélete és a Békés Megyei Bíróság 13.B.369/2010/18. számú ítéletének a jelen ítélettel meg nem változtatott része - fel nem függesztett részében - a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2011. szeptember 15.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva s.k.
a tanács elnök

